

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput V. a Paschalis Papa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

juris quaesiti, & exercitii illius; non verò quoad honores noviter acquirendos, quos accusatus in iudicio assequi non potest: honoribus verò jam obtentis uti non prohibetur, *d. l. libertus, §. ult. ff. ad municip. ibi: Dignitatem pristinam interim retinet; & cap. nonne, ubi Glossa, §. q. 4. Covarr. lib. 2. var. cap. 8. num. 4. Menchaca illustr. contr. cap. 84. num. 26.* quia in admittendis honoribus, seu dignitatibus antea obtentis, & illarum usu viger diversa ratio, & longè majus vertitur praesudicium, quam in his, quae de novo deferuntur assequendis; unde meritò plus requiritur ut dignitates antea obtentae amittantur, quam ut noviter obtinendae impediuntur; siquidem in illis de damno, & poena; in his verò de lucro agitur, argumento legis ultimae, *Cod. de codicillis, juncta lege Titio 70. §. 1 ff. de condit. & demonstr. Unde licet alias in poenam criminis commissi repellatur quis ab honoribus assequendis, nisi ex verbis legis, aut aliis conjecturis contrarium appareat, non ideò privatur, aut repellitur ab obtentis, seu illarum usu, & administratione, cap. postulasti, de cleric. excommunic. refolvit Covarr. ubi supra: ita etiam, etsi reus accusatus post latam sententiam condemnatoriam, à qua appellavit, nequeat novos assequi honores; tamen obtentis ante accusationem non privatur, nec illorum usu, seu exercitio. Nec huic solutioni obstat textus in cap. accusatum 4. de simonia, dum in eo probatur, simoniacum accusatione pendente non posse Missarum solemnia celebrare: igitur quia accusatus de crimine, non solum repellitur à novis honoribus assequendis, verum etiam & usu, ac exercitio dignitatis obtentae privatur. Nam huic difficultati communiter responderet, textum illum procedere in reo accusato, & insuper infamato, qui per delationem criminis infamiam facti contraxit, & ejus existimatio apud bonos, & graves viros laesa est; siquidem hi suspenduntur interim à Missarum celebratione, cap. prebyter si a plebe 2. quest. 4. Verum hæc solutio non satisfacit: tum quia divinatoria est, siquidem nullum extat verbum in *d. l. cap. accusatum*, unde infamia colligi possit; imò tantum expeditur accusatio, quae infamiam omnino non supponit: tum quia etsi infamia supponeretur, adhuc inhaeremus in eadem difficultate, quare videlicet propter infamiam accusatione tantum pendente reus usu, & exercitio dignitatis jam obtentae privetur? contra hucusque tradita. Quare hæc, & aliis solutionibus ommissis, traditis ab Archidiacono in cap. quia res II. quest. 1. Menochio *remed. 1. recuperand. poss. ff. num. 134. & 336. & re-**

med. ult. num. 42. dicendum est, textum in *d. l. cap. accusatum*, cum sequenti, specialiter procedere in reo accusato de crimine simoniae in ordinum susceptione commisso; nam ita ordinato infligitur suspensio ipso jure, *cap. tanta, vers. item, de simonia, extravag. 2. post princip. eod. titul. docent Navarr. in manual. cap. 23. num. 111. Bernard. Diaz. in praxi, cap. 19. Henric. 2. p. summa, tit. de excommunic. cap. 37. num. 35.* & in eo textu probabimus. Nec obstat, quod per hanc prohibitionem ad novos honores datur occasio improbis hominibus excludendi ab honoribus homines probos, & dignos. Nam responderet, hanc occasionem tolli per inscriptionem, per quam ad poenam talionis obligatur accusator, *cap. super his, ubi dicemus, hoc tit.* Deinde quia si ex conjecturis probabiliter appareat reum per calumniam, & fraudem deferri ad effectum ut delatus à novis honoribus arceatur, non tamen procedit, nec locum habet praesens prohibitio, *l. qui de libertate 29. vers. qui verò, ff. de liberali causa, l. 2. §. penult. ff. de quest. & ita non faciliò ob calumniosam accusationem eveniet, reum accusatum à novis honoribus arceri.*

Sed supra traditis obstat textus in *cap. meminimus 13. hoc titul.* ubi cum Abbatisa esset de gravissimo simoniae crimine accusata, nihilominus jubet Pontifex, ut ab Episcopo benedicatur ad huc accusatione pendente: Igitur quia reus criminis postulatus non impeditur novos honores assequi. Pro cuius textus expositione varia adduxerunt referentes *ibi, Hostiens. in eo textu, Felinus num. 2. Menchaca illustr. cap. 87. n. 25.* qui accipiunt praesentem assertionem, quando ex accusatione laesa est existimatio accusati; at verò textum in *d. cap. meminimus*, casu quo nulla ex accusatione Abbatisae infamia orta fuit. Alii textum accipiunt illum specialiter in casu proprio, quia in e us specie nulla contra Abbatisam pendebat accusatio, vel denunciatio; quia licet Henricus proponeret se accusare velle eandem Abbatisam, non tamen eam de tacto accusavit. Ita docuerunt Abbas *ibi, num. 9. Anania num. 2. Navarr. d. consil. 3. num. 7.* verum his solutionibus ommissis dicendum est, textum in *d. c. meminimus*, procedere in ea accusatione, quae saltem juris praesumptione fiebat malo animo, & sic per fraudem, & calumniam, attentè qualitate accusatoris, qui erat inimicus Abbatisae, contra quam testimonium dixerat. Unde non obstante accusatione de simoniae labe ab ipso Henrico proposita, rectè jubet Pontifex benedictionem illi impendi.

CAPUT V.

a Paschalis Papa.

Nulli Episcoporum ab accusatione sua repellere liceat, quos antequam ab eis se impetendos cognoscerent, à sua communi familiaritate neglexerint^b separare.

NOTÆ.

a Paschalis Papa.] Ita etiam legitur in prima collectione, *sub hoc titul. cap. 3.* & apud Gratianum in *cap. nulli 14. 3. quest. 5.* nullibi tamen exprimitur, cuius Paschalis hic textus sit, nec inter epistolas, tam primi, quam secundi, reperiuntur verba hu us textus.

D. D. Gonzal, in *Decretal. Tom. V.*

b Separare.] Consonant textus in *l. si uxor 13. §. final. ad leg. Jul. de adult. cap. in presentia 46. de sententia excommunic. & regulariter, quem quis semel approbavit, postea reprobare non potest, cap. accepimus 13. de etat. & qualit. l. ni gradatim, §. sed reprobari, ff. de muner. & honor. l. Pomponius, ff. de negot. gest. non tamen in praesenti casu potuit Episcopus retinendo familiarem*

B a crimino.

criminosum reddere habilem ad accusationem contra alios in iudicio proponendam; quia cum hæc inhabilitas à jure proveniat, privata approbatione tolli non poterat, ut probat Balboa in cap. 2. de except. num. 118. Contra ipsum tamen

Episcopum talis familiaris criminosus auditur in poenam ipsius Episcopi, quia in sua familiaritate retinuit hominem criminosum, quem repellere debebat, ut probavi in cap. 1. hoc tit. ubi textum hunc exposui.

CAPUT VI.

Ex Concilio a Magoc.

DE iis criminibus, de quibus absolutus est accusatus, non potest accusatio repli-

cari.

NOTÆ.

1. ^a **M**agoc.] Ita legitur in prima collectione, sub hoc tit. cap. 4. in hac sexta, & apud Burchardum lib. 16. Decreti, cap. 9. legitur Maguntin. Carnotensis p. 16. Decreti, cap. 319. citat textum hunc ex capitulis Caroli, lib. 7. cap. 291. Et licet in eo non reperiantur verba hujus textus, extat tamen sententia capite 351. in hæc verba: *Flagitari iudicium non debet de causa, qua definita, vel iudicata est.* Unde credo in præfenti referri canonem alicujus Concilii Moguntini nondum excusi, de quo idem notavi in c. 2. de empt. & vendit.

COMMENTARIUM.

2. **E**X hoc textu communiter talis deducitur assertio: *Accusatus de uno crimine, iterum de eodem accusari nequit.* Probant eam textus in cap. silli 23. quest. 4. cap. veniens 359. 9. cap. si quem 8. cap. notandum 2. q. 3. c. divina, de penit. dist. 3. Heraldus Episcopus Turon. in suis capit. can. 119. *Ut definita criminis nullus refricare audeat.* Et l. si cui, §. iisdem, l. Senatus 14. ff. de accusat. l. accusationem 6. l. si quis homicidium 11. l. qui de crimine. C. eod. tit. l. 4. §. final. ff. ad leg. Jul. de adult. l. sepulchri, ff. de sepulchro violat. l. in delictis, §. si de tracta, ff. de noxal. act. l. final. C. de custod. reor. l. 2. C. de except. rei judic. l. 1. C. quando provocare, l. penult. §. final. ff. nauticæ, caupon. l. 3. §. si plures 12. ff. de homine libero exhib. l. 3. ff. de popular. action. l. 12. tit. 1. partit. 7. Illustrant ultra congestos à Barb. in præfenti, Covarr. lib. 2. var. cap. 10. P. Gregor lib. 5. partit. tit. 9. cap. 6. Peregrinus de fideicommiss. art. 55. num. 41. Cabalro resol. crimin. casu 93. plures quos congerit Aylton ad Ant. Gomez lib. 3. var. cap. 1. num. 27. Forner. lib. 5. rer. quotid. cap. 18. Cujac. in l. 9. Cod. de accusat. Barbosa in l. 1. art. 14. ff. de iudiciis Aug. Barb. in cap. felicitis, de penit. in 6. Desider Herald. lib. 1. de auctorit. rei judic. cap. 1. num. 11. Vighel. in method. juris can. fol. 32. Valenzuela consil. 145. ex num. 1. Tiber. Decianus lib. 3. tract. crim. cap. 30. Salgado de protecl. reg. 4. p. cap. 8. ex n. 322. & cap. 12. num. 79. Ant. Matthæus de crimin. ad tit. de accusat. cap. 3. num. 4. Bobadilla lib. 3. polit. cap. 15. nu. 99. & cap. 21. n. 34.

3. **I**mpugnatur tradita assertio. Sed pro dubitandi ratione in præfentem assertionem ita insurgo: Res iudicata tantummodo locum habet inter eos, inter quos actum, vel iudicatum est, alii verò, sicut nec illis prodest, nec nocet res iudicata, iterum eandem actionem intendere possunt, l. 1. l. & an eandem, in princip. ff. de except. rei judic. l. 1. per totam. C. res inter alios, l. 1. C. quibus res iudicata; & ne quis dicat hoc procedere in causis civilibus, apertius in crimina-

libus idem statutum est in l. 3. Cod. quibus res iudic. quæ est pars legis 9. C. de accusat. ut in inscriptione apparet, & in ea Imperatores Dioclet. & Maxim. ajunt, juris manifestissimi esse in accusationibus, his, qui congesti in iudicio non sunt, officere non posse, si quid forte præiudicii videatur oblatum. Igitur etsi quis de aliquo delicto sit à Titio accusatus, & absolutus evaserit, vel condemnatus fuerit, poterit iterum à Sempronio de eodem crimine accusari.

4. **Q**uæ dubitandi ratione non obstante vera est præfens assertio, pro cuius expositione sciendum est, tam apud Consultos, quàm apud Rhetores vexatam questionem esse, an qui alicujus criminis accusatus, & absolutus contradictorio iudicio fuerat, ab alio repeti, sive de novo accusari possit, ut constat ex Quintiliano lib. 7. instr. cap. 6. ibi: *Sollet & illud queri, quò referatur quod scriptum est, bis de eadem re ne sit actio, id est hoc bis, an ad rem, an ad actionem: id est, an excludatur tantum qui egit, & superatus est; an verò quilibet eandem accusationem repetere volens; sive, ut ita dicam, an absolutio personalis sit, an realis.* Et placuit rei iudicatæ exceptione omnes submoveri, & eum, qui ab alio ex uno delicto in iudicium delatus est, ab alio super eodem deferri non posse, l. hi tamen 11. §. ult. ff. hoc iudic. & apud Græcos legem fuisse bis de eadem re adversus eundem iudicium non dari, aut rationes bis exigi, aut suffragia ferri, constat ex Andocide de usu fori Attici in oratione contra Alcibiadem, quem ita latinè vertit Desid. Heraldus dict. lib. 1. cap. 1. *De odio autem adversus populum, quem me insimulant, de que factionum studio, non est quod multis verbis agam; si enim hæc criminatio nondum esset in iudicium deducta, & iudicata, sanè & accusatores bis de criminibus dicentes audiri essent, & ego necesse haberem ea diluere. Quoniam autem quater accusatus, toties absolutus sum, de his rebus nihil amplius dicendum existimo. Siquidem antequam de aliquo iudicium feratur, criminationes, quæ ei obijciuntur, veræ sint, nec ne, non est facile iudicare. Eo autè absoluto, aut damnato, controversia finita est, & quid eorum verum sit, aut falsum, constitutum. Quare durum existimo, eos, contra quos sententia datur, uno suffragio morti adjici, & eorū bona publicari, eos autè, qui liberati sunt, & absoluti, esse accusationibus expositos esse; & iudicibus perdendorum, atq; exterminandorum hominū potestatem datam, non etiam servandorum; maxime cum leges velint ne bis eadem de re cum eodem in iudicio agatur; vos autè ex præscripto legū jus dicturos juraveritis.* Eandem legem ex Cicerone Sopatro, Rhetore Græco, & Quintilano declamat. 266. probat Rodulf. Forner. l. 5. rer. quotid. c. 18. Cæterum si non de eodè crimine agatur, veluti si plura crimina quis admiserit,